گزارش

گزارشی از ادعاهای ضدایرانی در انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا

مهدی بازرگان: در شرایطی که با آغاز به کار کنوانسیون حزب دموکرات برای تعیین نامزد رسمی این حزب، انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا وارد حساس‌ترین مقطع خود شده است، طرح ادعاهای ضدایرانی از جانب ایالات متحده، عملا فضای جدیدی را به وجود آورده است. اگرچه این دست اتهامات تازگی ندارد و در انتخابات گذشته هم مشابه همین ادعاها درباره ایران، روسیه و چین مطرح شد، اما با توجه به داغ‌شدن تنور رقابت‌ها بین کامالا هریس و دونالد ترامپ اکنون سعی شده با کوبیدن بر طبل تقابل با تهران از آن به عنوان یک برگ برنده انتخاباتی استفاده شود. همچنان که نهادهای اطلاعاتی ایالات متحده با طرح ادعاهای واهی به طور رسمی ایران را مسئول حملات سایبری به ستادهای انتخاباتی نامزدهای ریاست‌جمهوری اعلام کردند. به نوشته انتخاب، اف‌بی‌آی و چند آژانس اطلاعاتی دیگر در بیانیه‌ای مشترک ادعا کردند که ایران در نفوذ سایبری به کارزار دونالد ترامپ، نامزد حزب جمهوری‌خواه، و همچنین تلاش برای هک‌کردن ستاد انتخاباتی کامالا هریس، نامزد دموکرات‌ها برای انتخابات ریاست‌جمهوری، دست داشته است.

نهادهای اطلاعاتی آمریکا در بیانیه مشترک خود ادعا کرده‌اند: «ما شاهد فعالیت‌های تهاجمی فزاینده‌ای از سوی ایران در این دوره انتخابات بوده‌ایم». این اطلاعیه می‌گوید که هکرهای وابسته به ایران مسئولان ستادهای هر دو نامزد احزاب سیاسی آمریکا در انتخابات ریاست‌جمهوری را هدف قرار داده بودند. بنابر ادعای مقامات فدرال ایالات متحده، هدف ایران از این تهاجم سایبری، نه‌تنها ایجاد اختلاف در جامعه آمریکا، بلکه شکل‌دادن به نتیجه انتخابات آمریکا با توجه به تأثیری است که این انتخابات می‌تواند بر امنیت ملی ایران داشته باشد.

واکنش ایران

دفتر نمایندگی ایران در سازمان ملل در نیویورک اعلام کرد که اگر دولت آمریکا درباره ادعای دخالت ایران در انتخابات ریاست‌جمهوری این کشور صادق است، اسناد خود را در اختیار ما قرار دهد. نمایندگی ایران در سازمان ملل در نیویورک در پاسخ به رسانه‌های آمریکایی درباره بیانیه مشترک نهادهای اطلاعاتی و سایبری راجع‌به دخالت کشورمان در انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا تأکید کرد: «چنین ادعاهایی بی‌اساس و فاقد هرگونه وجاهت است. همان‌طورکه قبلا هم اعلام کرده‌ایم، ایران هیچ هدف و انگیزه‌ای برای دخالت در انتخابات آمریکا ندارد. اگر دولت آمریکا در این ادعا صادق باشد، اسناد خود را در اختیار ما قرار دهد تا پاسخ ما را دریافت کنند».

پیش از این نیز نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل در پاسخ به سؤالات درباره گزارشی از مایکروسافت در مورد دخالت ایران در انتخابات آمریکا از طریق حملات سایبری تصریح کرد: «ایران قربانی عملیات تهاجمی سایبری مختلفی علیه زیرساخت‌ها، مراکز خدمات عمومی و صنایع کشور بوده است. قدرت سایبری ایران دفاعی و متناسب با تهدیداتی است که با آن مواجه می‌شود». همان زمان ستاد انتخاباتی ترامپ از هک‌شدن برخی از ارتباطات داخلی خود خبر داده و برخی طرف‌ها را مقصر دانست و خود ترامپ هم بدون ارائه سند و مدرکی آن را به عواملی از ایران نسبت داد.

بازی ضدایرانی ترامپ و هریس

به دنبال این ادعای ضدایرانی، بیانیه کارزار انتخاباتی دونالد ترامپ، کاندیدای جمهوری‌خواه، اندکی پس از آن منتشر شد که وب‌سایت خبری پولتیکو گزارش داد که در ماه جولای شروع به دریافت ایمیل‌هایی از یک منبع ناشناس کرده، مبنی بر اینکه اسناد معتبری را از داخل این کارزار ارائه می‌دهد، از جمله گزارشی درباره «آسیب‌پذیری‌های احتمالی جی‌دی ونس»، معاون ترامپ. در سوی دیگر، استیون چونگ، سخنگوی ستاد انتخاباتی ترامپ هم در بیانیه‌ای مدعی شد: «این اسناد به طور غیرقانونی از منابع خارجی متخاصم با ایالات متحده به دست آمده‌اند تا در انتخابات ۲۰۲۴ مداخله کنند و در روند دموکراسی ما هرج‌ومرج ایجاد کنند». او در ادامه در سخنانی بی‌پایه‌واساس، انگشت اتهام را به سمت عواملی مرتبط با ایران گرفت و بدون ارائه مدرک ادعا کرد: «ایرانی‌ها می‌دانند ترامپ مانند چهار سال اول حضورش در کاخ سفید، اقدامات تروریستی آنها را متوقف خواهد کرد». دونالد ترامپ هم در بیانیه‌ای با تهدید تهران اعلام کرد: «ایران متوقف نخواهد شد، زیرا دولت ما ضعیف و ناکارآمد است. اما این مدت طولانی نخواهد بود». البته در جریان ترور ناموفق ترامپ هم مجددا انگشت اتهام به سوی تهران نشانه رفته بود که نمایندگی ایران نزد سازمان ملل متحد در همان زمان و در پاسخ به ادعای واهی ستاد انتخاباتی ترامپ تصریح کرده بود: «تهران هدف یا برنامه‌ای برای تهاجم سایبری ندارد و موضوع انتخابات آمریکا مسئله داخلی این کشور است و ایران دخالتی در آن ندارد».

قبل‌تر هم رویترز در گزارشی نوشته بود که ترامپ در ماه جولای از یک سوءقصد جان سالم به در برد. درحالی‌که طبق اعلام مقامات رسمی و امنیتی آمریکا هیچ نشانه‌ای از ارتباط ایران با عامل تیراندازی به ترامپ وجود نداشته، اما شبکه سی‌ان‌ان آمریکا ماه گذشته گزارش داد که ایالات متحده اطلاعاتی درباره توطئه ایران علیه ترامپ در دست دارد. ایران چنین اتهاماتی را رد کرده است. یک مقام ارشد اطلاعاتی آمریکا پیش‌تر و در ماه جولای در یک جلسه توجیهی به خبرنگاران گفته بود که مطابق ارزیابی‌های جامعه اطلاعاتی آمریکا، تهران و مسکو ترجیح‌های خود درباره ریاست‌جمهوری آمریکا را مانند دوره‌های گذشته حفظ کرده‌اند. بنابر مدعای این مقام آمریکایی عوامل ایرانی تلاش خواهند کرد تا به جمهوری‌خواهان ضربه بزنند، درحالی‌که روسیه تلاش‌هایی را برای لکه‌دارکردن دموکرات‌ها در دستور کار خود دارد. البته شرکت گوگل هم در گزارشی مدعی شد که هکرهای تحت حمایت ایران در حملات سایبری به ستادهای انتخاباتی «کامالا هریس»، نامزد انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا، دست داشته‌اند. در این گزارش ادعا شده است که گروه هکری «ای‌پی‌تی۴۲» برخی چهره‌های تأثیرگذار در اسرائیل و آمریکا از جمله مقام‌های دولتی و ستادهای انتخاباتی را هدف قرار داده است. در همین زمینه ستاد انتخاباتی کامالا هریس ۱۶ مرداد/۶ آگوست از حمله هکرهای خارجی خبر داده بود.

«شرق» اهمیت حضور عراقچی در وزارت امور خارجه و مناقشه درون اصولگرایی را بررسی می‌کند

دوئل در بهارستان

موسی موحد: به دنبال حواشی شکل‌گرفته روزهای یکشنبه و دوشنبه در مجلس از سوی جریان پایداری برای گزینه پیشنهادی دستگاه سیاست خارجی دولت پزشکیان، به نظر می‌رسد ضرورت تبیین اهمیت و حضور فردی مانند سیدعباس عراقچی در شرایط کنونی کشور، منطقه و جهان برای تصدی وزارت امور خارجه دوچندان شده است. در این مورد، سیدجلال ساداتیان در گپ‌وگفت خود با «شرق»، حملات دو روز گذشته پایداری را ذیل عبارت دوئل سیاسی پایداری‌ها با کسانی همچون عراقچی، یک وزن‌کشی سیاسی و تلاشی برای فشار به برخی جریان‌های داخلی مجلس و همچنین تلاش برای گرفتن امتیاز بیشتر از دولت پزشکیان ارزیابی می‌کند و پیرو آن معتقد است: «وضعیت بحرانی اقتصاد و معیشت کشور، در کنار نابسامانی‌های اجتماعی و امنیتی پس از ترور هنیه و تحولات چند سال گذشته و نیز در سایه سلسله‌حوادث پس از عملیات طوفان‌الاقصی و احتمال گسترده‌شدن دایره جنگ به لبنان و سایر مناطق خاورمیانه و از همه مهم‌تر با توجه به تحولات جدید در جنگ اوکراین و حضور کی‌یف در خاک روسیه، نشان می‌دهد وزارت امور خارجه نباید در شرایط کنونی بدون سکاندار بماند».

سفیر اسبق ایران در انگلستان، هم‌زمان با اشاره به نقش، توانایی، سابقه و جایگاه سیدعباس عراقچی در سایه ارجاع به کارنامه دیپلماتیک او، بر این نکته مهم مانور می‌دهد: «باید از ظرفیت فردی همچون عراقچی برای تنش‌زدایی منطقه‌ای و جهانی و استفاده از ظرفیت و پتانسیل دیپلماسی در راستای کاهش آثار روانی تحولات عرصه سیاست خارجی بر عرصه اقتصاد و بازار نهایت استفاده را برد و هم‌زمان از ابزار دیپلماسی برای بهبود وضعیت کشور بهره برد». نماینده ادوار مجلس شورای اسلامی، در ادامه ارزیابی خود به ذکر نکته مهمی درباره نقش محوری و هماهنگ‌کننده عراقچی با سایر دستگاه‌هایی که در عرصه سیاست خارجی ارتباط دارند، می‌پردازد. به گفته او: «عراقچی تجربه کار با میدان و دیپلماسی را در دولت روحانی کسب کرده است و اکنون بدون آزمون‌وخطا می‌تواند بهترین هماهنگی را بین هر دو بُعد (میدان و دیپلماسی) به وجود آورد»؛ چراکه از منظر این استاد دانشگاه: «بسیار حائز اهمیت است که با حذف موازی‌کاری و کارشکنی، بتوان از ظرفیت توأمان میدان و دیپلماسی در راستای تحقق منافع ملی کمال بهره را برد».

محمدصادق جوادی‌حصار نیز دیگر کارشناسی بود که در گفت‌وگو با «شرق»، ابتدابه‌ساکن باور دارد: «حضور سیدعباس عراقچی با یک دیپلماسی هوشمند و عقلانی در شرایط کنونی، بزرگ‌ترین کمک را به رشد، توسعه، رفاه و بهبود وضعیت اقتصادی و معیشتی خواهد کرد» و از طرف دیگر به گفته او به نظر می‌رسد: «در سایه مجموعه تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی هفته‌های اخیر و شکل‌گیری اقتضائات جدید در هندسه مناسبات قدرت در درون کشور، جریان‌های تصمیم‌گیر و تصمیم‌ساز به این نتیجه رسیده‌اند که تداوم وضعیت سه سال گذشته غیرممکن است و تداوم دیپلماسی فعلی نتیجه‌ای جز تضعیف و تخریب شرایط بحرانی اقتصادی کشور و از دست رفتن بیش‌ازپیش منافع و امنیت ملی نخواهد داشت». با چنین برداشتی، عضو حزب اعتماد این ارزیابی را دارد: «در دولت چهاردهم بنا بر این گذاشته شده است که ریل دیپلماسی بر تنش‌زدایی و عقلانیت قرار گیرد و سیاست خارجی به نحوی عمل کند که محصول آن شکل‌گیری فضای آرام روانی برای اقتصاد، معیشت و بازار باشد». البته این تحلیلگر مسائل سیاسی متذکر می‌شود: «دیپلماسی جدید جمهوری اسلامی ایران در دولت مسعود پزشکیان لزوما به معنای نادیده‌گرفتن خطوط قرمز و عبور از استراتژی‌های تعریف‌شده نیست، بلکه با توجه به شعارهای مکرر رئیس‌جمهور، دیپلماسی این دولت هم مبتنی‌بر همان سه اصل حکمت، مصلحت و عزت خواهد بود. اما با توجه به این حفظ این سه اصل، عراقچی در صورت رأی اعتماد و حضور در وزارت امور خارجه، سعی خواهد کرد به بهبود وضعیت مردم از طریق دیپلماسی و سیاست خارجی کمک کند».

عکس: احمد معینی جم، ایرنا

عبور از مرزهای اخلاق سیاسی

ساداتیان با ارجاعی به مصاحبه پیشین خود با «شرق»، تلاش‌های اخیر نتانیاهو برای تسری جنگ به ایران پس از ترور هنیه را گوشزد کرده و متذکر می‌شود: «درحال‌حاضر باید در کمترین زمان ممکن یک دیپلماسی تنش‌زدا، هوشمند و عقلانی را در منطقه برای به شکست کشاندن سیاست جنگ‌افروزانه اسرائیل اجرا کرد که این کار در شرایط کنونی از فردی همچون عراقچی برمی‌آید». پروژه تخریب عراقچی با بداخلاقی یا بی‌اخلاقی سیاسی نیز موضوع دیگری بود که سیدجلال ساداتیان روی آن متمرکز می‌شود و در تبیین آن معتقد است: «بعد از مشخص‌شدن دروغ بزرگی که به نام شهید فخری‌زاده علیه عراقچی مطرح شد، اکنون مسجل شده است که هیچ خطی و هیچ حدومرز اخلاقی‌ای برای تخریب، حمله، توهین و حتی تهدید برخی از وزرای پیشنهادی از سوی جریان پایداری وجود ندارد».

اشاره ساداتیان به ادعاهای امیرحسین ثابتی، نماینده تهران و از چهره‌های حامی سعید جلیلی، درباره مخالفت شهید فخری‌زاده با برجام و ماجرای گرفتن سکه است که فرزند شهید در توییتی کذب‌بودن آن را روشن کرد. مهدی فخری‌زاده، پسر شهید فخری‌زاده، با انتشار مطلبی در حساب کاربری خود در شبکه اجتماعی ایکس، با حمایت از سیدعباس عراقچی، وزیر پیشنهادی امور خارجه نوشت: «متأسفانه مشاهده می‌کنم عده‌ای از برخی مصاحبه‌ها و گفته‌های من استفاده می‌کنند برای رسیدن به اهداف سیاسی خاص و تخریب آقای دکتر عراقچی. بنابراین لازم می‌دانم از روی وظیفه عنوان کنم که نظر شهید در مورد آقای دکتر عراقچی بسیار مثبت و مورد تأیید بود و همواره از ایشان ذکر خیر داشت». البته خود عراقچی هم همان روز یکشنبه در مجلس و در پاسخ به این ادعاها عنوان کرد: «من تا مدت‌ها بعد از شهادت فخری‌زاده عزادار بودم. در برجام با هم از نزدیک کار کردیم و هیچ‌کس به اندازه من با ایشان محشور نبود. ولی نمی‌توانم و نمی‌خواهم وارد جزئیات شوم. همان نشان و مدالی را که ما گرفتیم، آقای فخری‌زاده هم در اتاق پشتی گرفت».

محمدصادق جوادی‌حصار نیز در ارزیابی این بی‌اخلاقی‌های سیاسی متذکر می‌شود: «چون در سایه انتخابات ریاست‌جمهوری بخش عمده‌ای از نفوذ و اختیارات جریان تندرو پایداری از آنها گرفته شده است، سعی خواهند کرد با این‌دست تندروی‌ها در مجلس، فضای کار از دولت پزشکیان گرفته شود». اگرچه عضو شورای مرکزی حزب اعتماد تأکید دارد: «در ارزیابی‌هایش بنایی به توهین، تحقیر یا تخریب نمایندگان مجلس ندارد»، اما درعین‌حال تصریح می‌کند: «برخی نمایندگان جوان و تازه به دوران رسیده، در شرایط کنونی سعی دارند با ایجاد موج سیاسی، رسانه‌ای و احساسی در پشت تریبون مجلس، فضایی را شکل بدهند که واقعیت‌ها کاملا تغییر پیدا کند و فراموش کنند چه کسانی در سال‌های گذشته کارشکنی، سنگ‌اندازی و بنای لجاجت با برجام، گشایش در سیاست خارجی و به تبع آن، بهبود وضعیت مردم را داشتند». این چهره اصلاح‌طلب، اقتضائات جوانی افرادی همچون ثابتی را هم دلیل عمده‌ای می‌داند که «این افراد بدون پختگی سیاسی و در کمترین زمان ممکن از سوی برخی جریان‌ها تحریک شده و دست به موضع‌گیری‌هایی رادیکال و صدالبته غیرواقعی می‌زنند».

فوران مناقشه درون اصولگرایی

با توجه به همین نکات، نماینده ادوار مجلس یکی از تبعات مهم و مخرب بی‌اخلاقی‌های سیاسی برخی از نمایندگان مجلس علیه وزرای پیشنهادی پزشکیان را تشدید مناقشات سیاسی داخلی می‌داند که اکنون در قالب اختلاف‌های درون اصولگرایی بروز و ظهور پیدا کرده است؛ آن‌هم در شرایطی که به گفته ساداتیان: «دولت پزشکیان برای پیشبرد اهداف و شعارهای خود به وفاق ملی، انسجام و حمایت همه‌جانبه تمام گروه‌ها، احزاب و جریان‌های سیاسی داخلی اعم از اصلاح‌طلبان، مستقلین، معتدلین و اصولگرایان نیازمند است».

در راستای آنچه عنوان شد، خبرگزاری اصولگرای تسنیم در واکنش به نطق امیرحسین ثابتی نوشت: «نطق امیرحسین ثابتی، یکی از اولین حضورهای جدی او در اولین مجلسی است که بر صندلی آن تکیه زده است. اما صرف‌نظر از بحث‌های برجامی و نقدهایی که او نسبت به عباس عراقچی اظهار کرد، جمله‌ای بر زبان آورد که قطعا یکی از خطاهای بزرگ او در همین ابتدای راه است. ثابتی می‌گوید در مجلس عده‌ای می‌گویند «یک نفر» گفته است که به عراقچی رأی بدهید. او این موضوع را نقد و اشاره می‌کند که رهبر معظم انقلاب نسبت به وزرای پیشنهادی چنین نظری نمی‌دهند. این جمله هم درست است و هم غلط؛ اینکه در تعیین برخی وزرا مانند وزارت اطلاعات (و نه همه وزرا) از قدیم با رهبر معظم انقلاب مشورتی انجام می‌شود، مسئله پنهانی نیست و اینکه رهبر معظم انقلاب درباره باقی وزرا اگر هم نظری داشته باشند، معمولا با کسی مطرح نمی‌کنند و بر مجلس تکلیف کرده‌اند که خودشان بررسی کرده و نظر بدهند هم امر مسلمی است».

روزنامه اصولگرای جوان نیز انتقادهایی جدی را متوجه حملات علیه عراقچی کرد و با یادآوری مواضع ثابتی نوشت: «یک مجری تلویزیونی راه‌یافته به مجلس در مخالفت با وزیر پیشنهادی خارجه، هم دوپهلو حرف زد تا جایی که برای رسانه‌های خارجی خوراک ضد رهبری جور کرد، هم با داخل مجلس ستیزه کرد و گفت برخی همکاران بازی خطرناکی را شروع کرده‌اند، هم با خارج مجلس ستیزه کرد و نقل‌قول‌هایی به برخی افراد نسبت داد و هم در استقلال مجلس تشکیک ایجاد کرد و یک هزینه بزرگ را از روی دوش ضدانقلاب برداشت. کاربران مجازی هم فرصت را غنیمت شمردند و فضای مثبت کشور را با این حرف‌ها به سیاهی بردند. برخی با یادآوری یک توییت قدیمی موهن و خالی از هرگونه خردورزی این نماینده که هم‌وطن‌بودن با وزیر خارجه پیشنهادی را برای خود ننگ دانسته و به آن «مرگ» فرستاده بود و برخی هم با یادآوری توییت دیگری که شهید امیرعبداللهیان را ادامه‌دهنده راه روحانی و ظریف دانسته بود، همه‌چیز را به حاشیه بردند».

این روزنامه در ادامه انتقاد خود آورده است: «حالا مراقبت برخی تازه به دوران رسیده‌ها دقیقا ستیزه با دیگران بر سر حرف پوچ است! وقتی چنین نابخردی‌هایی دیده می‌شود، آن‌وقت زبان منتقدان راستین هم بسته می‌شود و کسانی از طرف مقابل، عین همین بی‌خردی‌ها را به‌نفع خود به روی میز می‌ریزند و می‌گویند بازنده‌های انتخابات می‌خواهند در مجلس انتقام بگیرند! درحالی‌که این حق مجلس است که با دلایل حرفه‌ای و فنی، با برخی وزیران پیشنهادی مخالفت یا موافقت کند، اما یاوه‌گویی دومینووار به جریان‌های همسو و غیرهمسو سرایت می‌کند».

علاوه‌بر تسنیم و جوان، روزنامه اصولگرای فرهیختگان هم حملاتی جدی به گفته‌های نماینده نزدیک به جلیلی داشت و نوشت: «حتما دولت محترم و شخص رئیس‌جمهور می‌داند رهبری به سیاق همه دولت‌ها از دستگاه اجرائی کشور که بار اصلی را بر دوش می‌کشد، حمایت می‌کنند، اما این به معنای توصیه یا دستور برای رأی نمایندگان نیست. با این فرض هم جناب نماینده موضع خوبی نگرفت؛ چون در پاسخ به دفاع بد عده‌ای (که من آنها را نمی‌شناسم)، مخالفت بدی کرد. چون ترکیب جملات این‌گونه بود که دفاع رهبری از عراقچی واقعیت دارد، اما من دلایل دیگری دارم و صلاح را در رأی اعتماد نمی‌دانم. این موضع از سوی فردی مثل ثابتی که سابقه سیاسی خاصی دارد، تعجب‌برانگیز بود. او می‌توانست استدلال‌های خودش در مخالفت با عراقچی را تشریح کند، ولی تعریضی به اینکه مجلس مستقل از نظرات دیگری است، نداشته باشد».

محمدصادق جوادی‌حصار نیز در تحلیل اختلاف‌های درون اصولگرایی درباره حملاتی که توسط ثابتی به عراقچی انجام شده است، ابتدابه‌ساکن با یک قرائت محتاطانه: «موضع‌گیری‌های این نماینده مجلس نزدیک به جلیلی و ظهور چهره‌های جوان و خام‌دست را نه به معنای ابتذال در سیاست‌ورزی ایران در قالب عباراتی همچون پاچوش‌ها، بلکه افتادن به دام سطحی‌نگری در قالب سیاست‌ورزی احساسی و هیجانی تفسیر می‌کند که در نهایت می‌تواند به حیثیت و آبروی خود جریان اصولگرایی و در کل نظام جمهوری اسلامی ایران آسیبی جدی بزند و زمینه‌ای را فراهم کند که با ابهام‌آفرینی و شائبه در موضوعات مختلف، فرصت موج‌آفرینی جریان‌های معاند شکل بگیرد».